Konuşma ve Yazma Sürecini Değerlendirme (Film Şeridi, Şiir Dinletisi, Masal Anlatımı) ve Sözün Ezgisi Teması Genel Değerlendirmesi

Film şeridine dönüştürdüğü masalı içerik, görsel-işitsel öge, dil ve yazım ölçütleriyle öz ve akran değerlendirmesinden geçirir. · Şiir dinletisi ve masal anlatımını boğumlama, vurgu, tonlama, durak ve beden dili ölçütleriyle değerlendirir. · Tema boyunca incelenen ezgili türleri, ahenk unsurlarını ve söz sanatlarını örnekler üzerinde ayırt eder.

HATIRLAYALIM

- Redif: dize sonlarında görevce ve anlamca aynı ek ya da kelime tekrarı; kafiye: redif dışında kalan ses benzerliği.
- Vurgu bir heceyi ya da kelimeyi baskılı söylemek; tonlama ses perdesini anlama göre alçaltıp yükseltmektir.
- Öz değerlendirme kendi ürününü ölçütlerle sorgulamak; akran değerlendirmesi arkadaşlardan yapıcı geri bildirim almaktır.

1 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki dörtlüğün dize sonlarındaki redif ve kafiye hangi seçenekte doğru gösterilmiştir?

Bir türkü tutturdu dağın rüzgârı
Uykudan uyandı köyün pınarı
Güneşle ısındı evin duvarı
Yeniden yeşerdi gönlün baharı

(özgün dörtlük)

A) Redif: -ı · Kafiye: -ar (tam kafiye)
B) Redif: -arı · Kafiye yoktur.
C) Redif: -ı · Kafiye: -r (yarım kafiye)
D) Redif: -rı · Kafiye: -a (yarım kafiye)

2 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görselde bir öğrencinin masal anlatımı için doldurulan puanlama anahtarı verilmiştir. Öğrencinin en zayıf olduğu ölçütü geliştirmesi için hangi öneri verilmelidir?

Masal anlatımı puanlama anahtarı (en çok 4)

Boğumlama ve telaffuz	●●●●
Vurgu, tonlama ve durak	●●○○
Beden dili, göz teması	●●●○
Akıcılık ve doğallık	●●●●

A) Sesleri daha açık ve net çıkarmalısın.
B) Kahramanların duygusuna göre sesini alçaltıp yükseltmeli, önemli kelimeleri belirtmeli ve anlam gruplarında durmalısın.
C) Dinleyicilerle daha sık göz teması kurmalısın.
D) Tekerlemeleri kâğıttan okumalısın.

3 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Sözlü anlatımı değerlendirmeyle ilgili aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
Boğumlama, seslerin ağızda tam ve net çıkarılmasıdır.	✓	
Tonlama, bir kelimedeki hecelerden birinin baskılı söylenmesidir.		✓
Duygu değişimlerini destekleyen ölçülü jest ve mimikler anlatımı güçlendirir.	✓	
Masal tekerlemeleri en iyi, ezberlendiği belli olacak biçimde hızla okunur.		✓

4 TABLOYU TAMAMLA

Tema boyunca incelenen ezgili türlerle ilgili tablodaki boş hücreleri doldurunuz.

Tür	Edebiyat geleneği	Söylendiği ortam / eşlik eden çalgı
Ninni	**Anonim halk edebiyatı**	Annelerin çocuklarını uyuturken
Koşuk	İslamiyet öncesi Türk edebiyatı	**Sığır ve şölen törenleri, kopuz**
Koşma	**Âşık edebiyatı**	**Bağlama eşliğinde**

5 SIRALAMA

Film şeridi çalışmasında yazma sürecini değerlendirme adımlarını doğru sıraya koyunuz.

2 Arkadaşlarımın ve öğretmenimin görüşlerini alırım.
4 Sonraki çalışmam için yeni hedefler belirlerim.
3 Geri bildirimlere göre kareleri düzeltirim.
1 Taslağı ölçüt listesine göre kendim incelerim.

6 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki uygun kavramlarla tamamlayınız. Kutudaki bir kavram kullanılmayacaktır.

asonans | mimik | durak | aliterasyon | redif

1. Dize içinde aynı ünsüzün tekrarlanmasıyla sağlanan ahenge **aliterasyon** denir.
2. Dize içinde aynı ünlünün tekrarlanmasıyla sağlanan ahenge **asonans** denir.
3. Hece ölçülü şiirde okurken nefes alınan duraklama yerine **durak** denir.
4. Dize sonlarında görevi aynı olan ek ya da kelime tekrarına **redif** denir.

7 EŞLEŞTİRME

Soldaki söz sanatlarını sağdaki açıklamalarla eşleştiriniz.

d 1. Teşbih	a) Bir durumu olduğundan çok büyük ya da küçük gösterme
c 2. Tezat	b) Herkesçe bilinen bir olaya ya da kişiye gönderme yapma
b 3. Telmih	c) Karşıt kavramları bir arada kullanma
a 4. Mübalağa	d) Aralarında ilgi kurulan iki varlıktan birini ötekine benzetme

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki dörtlüğün ölçüsü ve durak yeri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

Bir türkü tutturdu dağın rüzgârı
Uykudan uyandı köyün pınarı
Güneşle ısındı evin duvarı
Yeniden yeşerdi gönlün baharı

(özgün dörtlük)

Ⓐ 8'li hece ölçüsü, 4+4 duraklı
Ⓑ 11'li hece ölçüsü, 6+5 duraklı
Ⓒ 11'li hece ölçüsü, 4+4+3 duraklı
Ⓓ 7'li hece ölçüsü, 4+3 duraklı

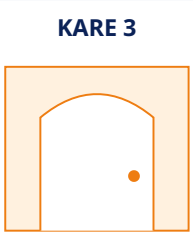
9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Ninni ile koşuğun ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

Ⓐ Aruz ölçüsüyle yazılmaları
Ⓑ Divan şairlerince kaleme alınmaları
Ⓒ Ezgiyle söylenmeleri
Ⓓ Düzyazı biçiminde olmaları

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki film şeridi karesi değerlendirilirken aşağıdakilerden hangisi "görsel ve işitsel ögelerin işlevselliği" ölçütüne ilişkin bir tespittir?



Çekim: yakın plan (kapı)
Yönerge: (Çoban kapıya yaklaşır.)
Diyalog: — Bu kapı dün yoktu!
Ses: uzun bir gıcırtı

Ⓐ Yakın plan kapıya dikkat çekiyor, gıcırtı sesi de merak ve gerilimi artırıyor.
Ⓑ Diyalog, konuşma çizgisiyle doğru başlatılmış.
Ⓒ Masalın serim bölümü önceki karelerde eksiksiz aktarılmış.
Ⓓ Çobanın sözleri karakterin saf ve meraklı yapısına uygun.

11 ÇOKTAN SEÇMELİ

"Rüzgâr kapımı çaldı, baharın haberini getirdi." cümlesinde ağır basan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

Ⓐ Teşbih Ⓑ Tezat Ⓒ Telmih Ⓓ Teşhis

12 KISA CEVAP

Görselde bir öğrencinin tema başında doldurduğu giriş-çıkış kartı verilmiştir. Kartın üçüncü sütununa tema sonunda yazılabilecek iki madde yazınız.

Ne biliyorum?	Ne bilmek istiyorum?	Ne öğrendim?
Ninnileri dinlemiştim.	Koşuk nasıl söylenirdi?	?

Örnek: Koşuğun kopuz eşliğinde söylendiğini öğrendim.
Redif ile kafiyeyi ayırt edebiliyorum.

13 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Sınıf arkadaşınız masal anlatırken tekerlemeleri ezber gibi hızla okudu, dinleyicilere hiç bakmadı ve bütün masalı aynı ses tonuyla anlattı. Ona en az üç ölçüte dayanan, yapıcı bir geri bildirim yazınız.

Örnek: Masalı iyi hatırlıyordun. Tekerlemeleri yavaşlatıp anlatır gibi söylersen daha doğal olur. Dinleyicilerle göz teması kurmalısın. Kahramanların duygusuna göre sesini alçaltıp yükseltirsen masal canlanır.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.